

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 14P/119/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619203025
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matej Okály
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2019:7619203025.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Matej OKÁLY, v právnej veci mal. deti: O. A., J.. XX.XX.XXXX, K. A., J.. XX.XX.XXXX M. O. A.G., J.. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, Odborárov 53, deti rodičov: matky Ž.M. X., J.. XX.XX.XXXX, G. U. Z. XXX a otca Z. A., J.. XX.XX.XXXX, G. H., E. XX, za účasti S. N., J.. XX.XX.XXXX, G. H., E. XXXX/XX, v konaní o návrhu otca na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd ruší náhradnú osobnú starostlivosť nariadenú rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3P/256/2018 - 31 zo dňa 21. novembra 2018.

II. Zverujú sa mal. O. A., J.. XX.XX.XXXX, mal. K. A.Á., J.. XX.XX.XXXX a mal. O. A., J.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený a povinný maloletých zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach a matka sa zaväzuje prispievať na výživu každého z týchto maloletých detí mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na neploleté nezaopatrované dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, počnúc od právoplatnosti rozsudku, ktoré výživné na každé z týchto maloletých detí sa matka zaväzuje uhrádzať k rukám otca vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

odôvodnenie:

1. Dňa 07.05.2019 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca maloletých, ktorým sa domáhal, aby súd zrušil u maloletých náhradnú osobnú starostlivosť, maloletých zveril do jeho osobnej starostlivosti a matku maloletých zaviazal prispievať na ich výživu sumou minimálneho zákonného výživného na každé maloleté dieťa.

2. Otec svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 3P/256/2018 zo dňa 21.11.2018, právoplatným dňa 17.12.2018 boli maloleté deti: O. A., J.. XX.XX.XXXX, K. A., J.. XX.XX.XXXX M. O. A., J.. XX.XX.XXXX zverený do náhradnej osobnej starostlivosti družky otca maloletých, S. N., J.. XX.XX.XXXX, Y. G. E. XX, H.. Dôvodom zverenia maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti bola skutočnosť, že otcovi maloletých bol uložený trest odňatia slobody. Pred nástupom do výkonu trestu boli maloletí rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 3P/115/2018 zo dňa 02.07.2018, právoplatným dňa 26.10.2018 zverení do starostlivosti otca, nakoľko sa ich matka nedokázala o ne postarať. Otec maloletých sa z výkonu trestu vrátil dňa 30.04.2019 domov a chce, aby boli deti opäť zverené do jeho osobnej starostlivosti, pričom do budúcna sa o maloletých bude starať spolu so svojou družkou. K svojim osobným a majetkovým pomerom otec ďalej uviedol, že spolu s maloletými a družkou bývajú v trojizbovom byte jednoposchodového obytného domu, ktorý je zariadený a prispôbosený potrebám detí. Družka má v starostlivosti ešte štyri nezaopatrované deti, o ktoré sa starajú spoločne. Družka je poberateľom vdovského a sirotského dôchodku. Deti chodia riadne do školy, sú zdravé.

3. Spolu s návrhom predložil otec súdu kópie rodných listov maloletých

4. Matka maloletých sa k návrhu písomne nevyjadрила.

5. Súd uznesením sp. zn. 14P/119/2019-7 zo dňa 18.06.2019 ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves za kolízneho opatrovníka maloletým na zastupovanie v tomto konaní.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, výsluchom otca a jeho družky, ktorej boli maloletí zverení a tiež výsluchom kolízneho opatrovníka na pojednávaní, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

7. Zo správy Mesta Krompachy o povesti zo dňa 25.06.2019 súd zistil, že Z. A., J.. XX.XX.XXXX je slobodný, s miestom trvalého pobytu na adrese E. W. Č.. XXXX/XX, XXX XX H.. Jeho správanie nebolo prerokúvané komisiou verejného poriadku. Menovaný nebol prejednávaný Mestom Krompachy v priestupkovom konaní. Podľa mestu dostupných údajov, Z. A. nie je vlastníkom žiadnych nehnuteľností, v katastrálnom území mesta Krompachy. Podľa evidencie obyvateľov mesta Krompachy, má S. N., J.. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt na adrese E. W. Č.. XXXX/XX, XXX XX H.. Menovaná je vdova. Jej správanie nebolo prerokúvané komisiou verejného poriadku. Menovaná bola v minulosti raz právoplatne prejednaná Mestom Krompachy v priestupkovom konaní za záškoláctvo dieťaťa, G. N., J.. XX.X.XXXX. Podľa mestu dostupných údajov, S. N. je vlastníčkou nehnuteľností v katastrálnom území mesta Krompachy, zapísaných na liste vlastníctva č. XXX. Na základe šetrenia terénnych sociálnych pracovníkov mesta Krompachy bolo zistené, že obaja menovaní žijú spoločne v jednej domácnosti a po návrate Z. A. z výkonu trestu odňatia slobody spoločne zabezpečujú starostlivosť o uvedené maloleté deti, O. A., J.. X.X.XXXX, K. A.G., J.. XX.X.XXXX M. O. A., J.. X.X.XXXX. Mestu Krompachy nie je známa prekážka, prečo by nebolo možné návrhu otca, na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti uvedených detí vyhovieť.

8. Z obsahu správy kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves zo dňa 03.07.2019 súd zistil, že maloleté deti A. pochádzajú z družobného pomeru rodičov Z. A., J..XX.XX.XXXX a Žanety Lackovej, nar.2.4.1985, bytom U. Z. XXX. Deti bývajú v spoločnej domácnosti toho času už s otcom a jeho družkou S. N., J..XX.XX.XXXX. Otec sa dňa 30.4.2019 vrátil domov z výkonu trestu odňatia slobody, počas ktorého boli deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti družke S. N.. Rodina spoločne obýva trojizbový byt v jednoposchodovom obytnom dome, ktorý je zariadený a pravidelne udržiavaný. V dome majú zavedenú elektrinu, vodu užívajú z prírodného zdroja. Obaja sú nezamestnaní, otec je vedený ako uchádzač o zamestnanie, jeho priateľka je poberateľkou vdovského dôchodku a na svoje deti poberá aj sirotsky dôchodok. Na deti A.G. poberá prídavok a príspevky pre deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. V starostlivosti má ešte štyri nezaopatrené deti, spoločné deti nemajú. Počas ich spolužitia, ako aj jeho prerušenia nástupom otca na výkon trestu odňatia slobody, zabezpečovala p. N. svojím deťom, ako aj deťom A.G. dostatočnú starostlivosť. S deťmi A. má vytvorený dobrý vzťah, volajú ju mama. Maloletá O. ukončila 3. ročník Špeciálnej základnej školy v H., Peter ukončil 2. ročník a Daniel ukončil 0. ročník Základnej školy v H.. Deti sú zdravé, pri návšteve boli čisto oblečené, veselé a čulé. Matka detí, Ž. X., J..X.X.XXXX je slobodná, býva u rodičov v obci U. Z.. Podľa posledných zistení sa matka o deti nezaujíma, otec sa vyjadril, že matka detí sa túla po okolí obce, alebo sa zdržiava v Meste Prešov na neznámej adrese. Deti sa k matke odmietajú vrátiť. Vzhľadom na skutočnosť, že otec bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody a zabezpečuje deťom riadnu starostlivosť, kolízny opatrovník odporúča súdu, aby návrhu otca vyhovel v celom rozsahu.

9. Zo správy Obce Chminianske Jakubovany o povesti zo dňa 15.07.2019 súd zistil, že matka Žaneta Lacková, nar. 02.04.1985 žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi. Jej správanie nebolo v minulosti prerokúvané komisiou verejného poriadku. Zo strany občanov nebola podaná na menovanú žiadna sťažnosť. Menovaná nevlastní žiaden nehnuteľný majetok.

10. Na pojednávaní dňa 26.07.2019 navrhovateľ, otec maloletých uviedol, že dňa 30. apríla 2019 mal výstup z výkonu trestu. Od toho času žije na ulici E. Č.. XX, H., pričom od toho dňa prevzal starostlivosť o maloleté deti. Otec nemá žiadny príjem, zatiaľ nie je ani poberateľom rodičovského príspevku. Žije z finančných prostriedkov, ktoré dostávala S. N.. Matka o maloleté deti nejaví záujem, preto otec žiada deti zveriť do jeho starostlivosti a matku zaviazat', aby platila výživné ako bolo predtým.

11. Súd z pripojeného spisu 3P/115/2018 zistil, že rozsudkom zo dňa 02.07.2018, právoplatným dňa 26.10.2018 bola matka maloletých zviazaná prispievať na výživu každého z týchto maloletých detí mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z majetkových a príjmových pomerov matky, ktorá nebola vedená ako uchádzač o zamestnanie a jej jediným zdrojom príjmov bolo poberanie štátnych sociálnych dávok - prídavku na dieťa.

12. Marcela Sabolová na pojednávaní dňa 26.07.2019 uviedla, že je pravda, že otec sa o deti stará. Deti majú všetko zabezpečené a preto potvrdila výpoveď otca.

13. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že navrhuje návrhu otca vyhovieť.

14. Matka maloletých sa uvedeného pojednávania nezúčastnila.

15. Podľa § 47 ods. 1 písm. e) Zák. o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

16. Podľa § 36 ods. 1 Zák. o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí mal. dieťa do osobnej starostlivosti.

17. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

18. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.)

21. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

22. Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

24. V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa predstavuje čiastku 28,08 EUR na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa.

25. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

27. Podľa článku 4 Základných princípov zákona č. 161/2015 Z. z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

28. Podľa § 111 CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o

- b) úprave výkonu rodičovských práv a povinností,
- c) výžive maloletého,

29. Podľa § 120 ods. 1 CMP, súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

30. Podľa § 232 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. , Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

31. Z vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že maloleté deti boli doposiaľ v náhradnej osobnej starostlivosti družky otca, ktorá sa o maloletých starala v čase, keby bol otec vo výkone trestu odňatia slobody. Po návrate otca do spoločnej domácnosti otec opätovne prevzal osobnú starostlivosť o maloletých a preto z tohto dôvodu vo svojej výpovedi ako aj prostredníctvom kolízneho opatrovníka družka otca oznámila, že súhlasí so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti. Matka o osobnú starostlivosť o maloleté deti nemá záujem, t.č žije v domácnosti svojich rodičov v Chminianskych Jakubovanoch, pričom k návrhu otca sa nevyjadrila, pojednávania sa nezúčastnila. Vzhľadom na tieto okolnosti súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť a maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti otca. S poukazom na majetkové a príjmové pomery oboch rodičov, ktoré sa súdu podarilo zistiť, zaviazal súd matku maloletých prispievať na výživu každého z týchto maloletých detí mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, počnúc od právoplatnosti rozsudku, ktoré výživné na každé z týchto maloletých detí sa matka zaväzuje uhrádzať k rukám otca vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

32. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

33. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

34. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

35. O trovách konania súd v danom konaní nerozhodoval, nakoľko zo strany účastníkov konania nebol podaný návrh na rozhodovanie o nich, pričom podľa § 57 CMP súd môže o nich v mimosporových konaniach rozhodovať len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach . (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „ CSP“/).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. . (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.